

MAGYAR KURI R

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden, Augustus 9-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

Jul. 15-dikén olyan jelentés érkezett vala, mint már említettük a' Régens Princz-től a' Parlamentumba, hogy a' hadakozás miatt elszegényedett Német vidékek' számára határozzon a' Parlamentom is valami segedelmet. Lord *Liverpool* ilyen szavakkal ajánlotta ezt a' felső házban: —

„Tudjuk, úgy mond, hogy azoknak felsegíttetésekre, a' kik Német országban szenvednek, önként való adományok gyűjtettek össze nállunk. Eleinten úgy ítéltünk, hogy az ebből bégyűlő summa elégséges fog lenni a' célra, és nem leszen szükségünk a' Parlamentumhoz folyamodni. Az Ánglusoknak nagy betsületekre, 100,000 font Sterlingre (valami egy milio száz ezer forintra) telt ezen önként való adomány, a' melly már ki is osztatott: de koránt sem volt elégséges a' célra. Tsak Lipsia körül 5 és $\frac{1}{2}$ millió forintra telt 63 falukban a' kárvallás. Erre nézve kellett a' Parlamentumhoz folyamodni, hogy hatalmaztassék - meg Régens ő K. Hertzegsége ezen szenvedőknek a' Státus' kassáiból való segíttetésekre is valami egy milio forintokkal. Már húsz esztendeje, hogy Német országnak némelly vidékei szenvednek. Szenvedett ugyan ezen hadakozás miatt Nagy Britannia is: de fekvésére nézve különös hasznokat is vett, mellyek kö-

zött a' volt a' nagyobb, hogy égygyik része sem lett a' hadakozás' théátromává. Nem fog ugyan ezen summa is elégséges lenni a' segedelemre, de ha annyit nem adhatunk is, a' mennyi kívántatna, leg alább mütassuk - meg, hogy készek vagyunk meg tenni azt, a' mit lehet.

„Lord *Holland* így beszéllett: — „A' nagy szívűségnek eleibe állani valósággal kedvetlen dolog: de ő tsakugyan kötelességinek tartja lenni azt, hogy a' Státus' pénzinek ilyen pazéroltatása ellen protestáljon. Igaz a', hogy ezen hadakozás alatt már két versben tétettek ilyen segedelemhatározások; égyyszer *Portugallia* számára, mikor ott a' nép az Ánglus ármádának hátrálása által megkárosított, melynek alkalmatosságával tudniillik a' népnek minden marhája és egyéb vagyona előre elhajtattott, hogy az ellenség' prédájává ne legyen; más versben *Moskau* városa számára, midőn e' felégettetett azért, hogy az ellenség hasznát ne vehesse. Portugalliára nézve egészszen szükséges és tsupa igazságos tselekedet volt ez a' segedelem; a' mi pedig Moskau't illeti, ő ugyan (tudniillik Lord *Holland*) ebben nem égygyezett volt meg, de ellene sem mondott. — „Nékünk, úgy mond, minden hajlandóságot mütatnuuk kellett, hogy az Orosz birodalommal a' mi ügyünket égygyé tegyük, a' melly dolog akkor igen fontos volt.

Most ellenben már elmúlt a' hadakozás, és nintsen idő ilyen summának kivótizálására. Azt a' szerentsétlenséget, mellyet Német országnak vidékei szenvedtek, pénz nem lehet helyre hozni. A' nélkül, hogy sok jót tennék általa, új terhet rakunk magunkra. Melly sok szegényeink és szerentsétleneink vannak nekünk itt Angliában. Mi lenne abból, ha miud azok a' vidékek az Anglus nemzet' erszényéhez folyamodnának, a' mellyek a' hadakozás által megkárosítottak. Én a' Német országi szenvedőket szívem szerint sejnálom, azonban még is illetlennek tartom így egyenesen az Anglus Parlamentumhoz való folyamodást. —

„Úgy ám (ezek a' Lord *Landerdale* szavai), elébb tulajdon hazánkfiairól, mint az idegenekről, kellene gondoskodnunk. Talál-é az Anglus nép valamely könnyebbségre az adófizetés' dolgában? Nem kell-é neki most esztendőnként halhatatlan summát, 125 millió sterlinget (valami 1,500 millió forintot), mint taksátt fizetni? Nem haltak-é meg emberek ez előtt három esztendővel, Angliában az éhség miatt? Miért nem mütattunk itt nagyobb könnyörületességet?

Lord *Sidmouth* így felelt: — „Soha sem ért Anglia olyan időt, melyben több jótétemények szemléltettek volna benne, mint a' most elmúlt idő szakaszban. Ennyi kegyes intézeteket elő nem mütathat egy időszakaszból is, mint a' melly most elmúlt. Portugalliát nem az Anglusok, hanem a' Frantziák pusztították-el, a' kik *Attila*' módjára borították-el az országokat, 's mindent semmivé tettek, a' mit meg nem hódoltathattak. Annak a' segedelemnek meghatározása, melyről most szó van, politikai tekintetben is hasznos. Jó képzelődést nyom-bé az emberek' elméjébe az Anglusoknak nemzeti tulajdonsága felől, 's ennek meghatározatását bizonynyal helybe fogja hagyni nemzetünknek minden része. —

„De ki leszz érette kézes? mond *L. Holland*, hogy a' pénz illendő módon fog a' meghatározott célra fordíttatni?

„Ez is oly módon fog, felel Lord *Liverpool*, felosztatni, mint az a' summa felosztatott, melly az önként való adományokból gyűlt össze. Ebből valami 35 ezer font Sterlingek *Lipsiának* vidékein, 15 ezer fontok pedig *Hamburgban* osztattak ki. Eleinten a' volt a' Szövetségesek hadi plánuma, hogy Hamburg felé nyomuljanak előre. De ez a' plánum azután megváltozott, és éppen ezen megváltozásnak köszönhettyük, hogy ily szerentsésen végződött a' hadakozás. Hanem *Hamburg* felette sokatszenvedett ezen megváltozás miatt, melyre nézve senki nem fogja rossz szemekkel nézni azt a' segedelmet, mellyet ezn városnak lakosihoz mütatunk.“

Ezen beszédek után meghatározatott a' projektomban lévő segedelem.

Az Angliai fő aszszonyságoknak társasága a' *Spencerné* intézete által arra a' célra vette munkába egy önként való adományokból álló summának összszerkesztését, hogy Herceg *Wellingtonnak* Londonban oszlopot emeljenek. — A' Régens Princz különös szépségű hált adott Jul. 21-dikén a' maga *Carltonhousei* kastélyában. Ez is Anglia mostani hērósának *Wellingtonnak* tiszteletére történt; az ő neve volt a' különbkülönb színű lángok által kivilágosítottva, a' mellyekkel igen mesterségesen és gazdagon fényeskedett a' Princz kastélyának külső, vagy homlok oldala.

A' Julius 5-dik napján elvégződött fertály esztendőbéli laistromában az Udvari költségeknek, a' melly a' szokás szerint mostanság a' Parlamentom' alsó háza eleibe terjesztetett, egyebek között ezek a' tikkelyek is feljegyeztetve vannak: A' Felséges Fejedelmeknek látogatások miatt tétetett rendkívül való költségekre 32,000 font Sterling; a' nyergeseknek (szijgyártóknak) 6600 font Sterling; *Carltonhouseben* a' szőnyeg-tsinálóknek

(tapezierer) 6600 font Sterling; porcelánra 2200 f. St. Aranyműveseknek 7960 f. St. A' *Wyat* úr' igazgatása alatt lévő munkákra 6700 f. St. A' *Warwickhousei* kastélyban mostanra tett építetésekért, mint az ebédlő palota 's egyebek 22,000 f. St. A' nagy, de véghez nem ment mulatságra a' Királyi kertekben tett költségek, 26,000 f. Sterling.

A' Parlamentum' alsó házában azt a' megjegyzést tévén *Whitbread*, hogy különös okainak kellett az Angliai országlovszéknek arra lenni, hogy Belgiumban 10,000 emberekből álló Anglus sereget idegen Fejedelemnek (az Orániai Princznek) vezérlése alá adott,, — ilyen feleletet kapott a' Ministerektől: — „Ezt a' Princzet nem lehet idegennek tartani, minthogy ő mind politikai mind katonai neveltetést Angliában vette,'s az ő hadi mesterségbéli tanító mestere, a' mi századunknak leg nagyobb hősse, s' Angliának kevélysége, Hertzeg Wellington volt.

Julius' 20-dikán a' Státusnak bizonyós előfordúlható költségeire, 3 millió font Sterlingekre való meghatalmaztatást kívánván az alsó háztól a' Ministerek, ez a' summa igen nagynek tettzett a' Ministerekkel ellenkező résznek, melly szerint némelyek külömbkülömb féle kérdéseket tettek ezen tárgyhoz képpest, Lengyel országnak, Genuának, Siciliának, Finnlandiának, és Novégiának állapottyokra, a' Hollandiában lévő Anglus seregekre, az Amérikával való alkudozásokra, 's a' Bétsi Congressus' elkezdődésének idejére nézve, a' Ministerek' eleibe. Lord *Castlereagh* derekasint védelmezte a' koronának ezen kívánságát ezen 3 millió font Sterlingekre (33 millió forintokra) való meghatalmaztatásra nézve. Az Amérikával való hadakozás, úgy mond, még nem látszik közelíteni a' végződéséhez. Az Orosz birodalomnak, Prusziának, és Austriának még 3 millió font Sterlingeknél többel

adós Anglia, mint hadi segedelemmel. Mennyivel tartozunk még Spanyol országnak és Portugalliának, szorossan meghatározva meg nem mondhattuk. Nem egyezne - meg a' politikával, hogy a' leg régibb és leghűségesebb szövetségesünknek (Hollandiának) határait még most oltalom nélkül hagyjuk. Mind azoknak a' tartományoknak, a' mellyeknek mostan az ő uralkodók megváltoztak, 's a' mellyeknek állapottyok a' Bétsi Congressuson határozatik - meg végképpen, számos seregekkel megrakattatva kell maradni. Egy hatalmasra taszítani az ezen seregeknek tartatásokra kívántató minden költséget, nem lenne igasság. A' *Chaumonti* Kötésnek ereje szerint részesülni kell ebből mind a' négy nagy Hatalmasságoknak. Hanem egyéberánt, a' mi Európának közönséges állapottyát illeti, erre nézve nem lehet Angliának leg kisebb oka a' nyughatatlankodásra. A' Siciliát, Lengyel országot, 's egyebeket illető kérdésekre valamit felelni most nem találta jónak a' Minister. A' mi az Amériikai hadakozást illeti, Anglia résziről Biztosok nevezettek - ki, hogy az Amériki Biztosokkal alkudozzanak. Bizonyos okokra nézve, de a' mellyeket a' Minister most elő nem hordhat, kívánni lehet, hogy a' Bétsi Congressus Oktober' 1-ső napja előtt ne kezdődjön - el.“

Anglia résziről Admirális *Martin*, és *Wood*'s *Tukker* ágyúzó tiszték nevezettek - ki, hogy az Antwerpiai Frantzia hajóknak és egyéb ott lévő tengeri készületeknek elosztatásán jelen legyenek.

Német Ország.

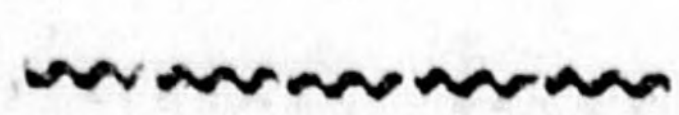
Hamburgban az 1813-dik esztendő Októberének 24 dik napjától fogva az 1814-dik esztendő Aprilisének 27-dik napjáig 34 embert löttek agyon a' Frantziák, rész szerint azért, mint az őket illető vádoló irásokban mondatik, hogy eldugott

fegyvert találtak - meg nállok, rész szerént pedig, hogy elszöktek vagy másokat szökésre segítettek, vagy pedig hogy a' jégen tilalmas helyen fogták - el őket, 's több e'félék.

Az a' kár, mellyet itt a' Frantziák éppen egy esztendőnek lefolyta alatt, tudniillik 1813-ban Május 30-dikától fogva 1814-ben Május 30-dikáig okoztak, 75 millio Frankra telt mint *requisitio*. A' mi gabonát, bort, sós húst, eleven marhát 's egyéb e'félét, a' Hamburg körül való falukrol, 's a' *Lübecki*, *Mecklenburgi* és *Lauenburgi* vidékekről elragadoztak 's leggyalázatosabban felvendégeskedtek, e' végzetetlen és megszámlálhatatlan.

Azok az árva gyermekek, kiket *Marchal Davoust* a' mult télen Hamburgból kihajtatott, Julius 23-dikán szándékoztak oda való visszameneteljeiket a' főbb úttzákon által közönséges solennitással tartani, 's a' magokat jobban bíró lakosokhoz folyamodni azért, hogy az ő szükségét szenvedő institutumjokat a' nyomorúságból segítsék - ki.

A' *Hannovrai* tartományoknak minden helységekben nagy örvendezéssel inneplették a' lakosok Jul. 24-dikén, az ő sok esztendőik tartott viszontagságaik után, a' békességnek visszatérését.

A' Prussus Király Julius 29-dikén a' *Ménusi Frankofurtumban* Thurn és Taxisi Grófnéval és több más fő személyekkel ebédelvén 30-dikban tovább indult onnét *Berlin* felé, a' hova Aug. 4-dikén szándékozott megérkezni. — Az Orosz Császárról azt írják, hogy Aug. 3-dikán *Petersburgban* akart innepet ülni az özvegy Császárné nevenapjának megtisztelésére.

Spanyol Ország.

A' *Párisi Gazette de France* ilyen

tudósításokat adott - ki *Madridbol* Jun. 18-dikán: —,

„Az Indiai Fő Tanátsnak visszaállítását a' mi Ítélszékeink' száma nevedik égygyel, de ez által nem kapjuk vissza plánta tartományainkat. A' támadások olyan tulajdonságúak ezen meszsze lévő országokban, hogy azt sem tudjuk, mitsoda nevet adjunk nékiek. *Venezuela*, *Buenos-Ayres*, 's több más ilyen nevezetes tartományaink, közönséges módon kihirdették az ő anya országtól való elválásokat, 's a' magok új Constitútziójokat, melly által magokat senkitől nem függőknek lenni ki nyilatkoztatták. Ezeknek példaadásaik *Limára* és *Meksikóra* is kifogják tsalhatatlanul terjeszteni magokat. Ezek a' következesei a' mi politikai veszedéseinknek. A' mi Országlószékünk nem találta jónak, hogy azon vélekedéseket fenállani megengedje, mellyek nálunk az utóbbi esztendőikben lábra kaptak vala. Ohajtyuk, hogy szerentsés vesekátumai legyenek *Ministereink'* iparkodásaiknak: hanem ha *finántziánk'* állapottyára 's a' rajtunk fekvő mindenféle szerentsétsétségekre vettyük szemünket, kéntelenek vagyunk félni a' jövendőktől. Északi tartományainkban nyughatatlanság uralkodik. *Kastiliában* valami békételenkedők meggyútották a' *Klastromokat*, mellyekbe éppen ekkor béköltözni akartak a' Szerzetesek. Mások rútol bántak az olyan személyekkel, a' kik felől tsak gyanították is, hogy a' Kortesekkel tartottak. Beszéllek, hogy a' Hadi Ministernek egy parantsolattya által *Valencziában*, *Kadiksban*, és más provinciális városokban, éppen azon egy időben meghívattatott volna egy Generális, hogy a' seregek' vezérlésit vegye által, 's *Elio Villavicencio* és *Odonel* Generálisokat hivataljokból letéven őket haladék nélkül lövesse agyon. Az Udvarnál kérdés tétetett ezen tárgyrol, és azt erőssítik, hogy ő Felsége egyátallyában

semmit sem tud a' dologból. Sőt azt is beszélnek, hogy az, a' ki ennek a' költött parantsolatnak szerzőjét bejelentené, feles summát fogna jutalomul kapni. Akármennyi igazság találtassék az e'féle beszédekben, bizonyos az, hogy az e'félék gyanús-kodást és elkedvetlenülést okoznak. Az Anglus levelek penna-háborút folytatnak ellenünk és Ministériumunk ellen: de nem tudják ők azt, vagy leg alább úgy tettetik, mintha nem tudnak, hogy nállunk most a' Ministériumban való változás az egész Státusnak felfordulását vonná maga után. *Katálonia* még nem nyugotta - ki magát a' hadakozásnak 6 esztendőktől fogva való viszontagságaiból. Az ide 's tova járó Kurírok nem betsültetnek; utazni ezen tartományokban most nem volna tanácsos."

Labrador Spanyol Gavallér úr, az ő *Catholicus* Felsége Státustanátsosa, a' Francia Udvarnál lévő rendkívül való, 's a' Bétsi Congressusra rendeltetett telyes hatalmú Követje, ilyen levelet intézett a' *Journal de Paris* nevű újsághoz, a' melyben ugyan ezen levél ki is jött: —,

„Páris Jul. 25-dikén, 1814-ben. —
Uraim! Az urak tegnap egy tikkelyt adtak ki a' magok újság - leveleikben, a' melly tikkely Monachiumban Jul. 16-dikán költ, 's a' melly szerint a' Spanyol Papoknak prédikázióik *Leon* és *Compostella* városaikban igen nagy rendetlenségeket okoztak volna. Könnyen meghihetik azt az urak, hogy nékem Párisban sokkal újabb 'r kiváltképpen sokkal igazabb tudósításaim vannak Spanyol országból, mint a' Bavariai újságírónak, kitől az Urak a' tudva lévő tikkelyt költsönözték. Engedjék - meg hát az Urak, hogy mondhammag az Uraknak, hogy a' *Leoni* és *Compostellai* nyughatatlanságoknak éppen oly kevés fundamentumjok van, mint azon félelemnek, mellyet a' Generális *Mina* ma-

gaviselete és gondolkozásunk mivolta, 's a' Spanyol ország' több részeiben kezdődő lármás mozgások okozuának: a' midőn ellenben Generális *Mina* éppen olly betses és dítséretes az ő maga viseletére nézve 's kinyílt szívűségére, valamint katonai virtusaira nézve bámulásra méltó; és a' midőn minden e'féle hamis hírek mellett is, egy ország sem találtatik Európában olyan, a' melly Spanyol országnál tsendesebb volna. —

„Igen is Uraim, így vagy on a' dolog; az én hazámban legtökéletesebb tsendesség uralkodik; és ott nagyobb boldogságban élnek az emberek, mint a' millyennel valaha valamelly nemzet élt, mert soha nem volt égynek is az a' szerentséje, hogy a' maga függetlenségét és Fejedelmét ennyi bátorság, hűség, és álhatatosság által szerezzé vissza. Meg lévén hazámnak ilyen boldog állapottya fülől győzöttelve, elhalgattam a' runya és rossz embereknek önnön időtöltések végett elterjesztett híreiket; elhalgattam volna az Urak Monakhiumi Collégájokat is, ha ő a' maga hamis hírei mellé az én Fejedelmemről és Don *Antonió* ol egy rettenetes rágalmazást is nem ragasztott volna. — Én Uraim azzal hízelkedtem magamnak, hogy azok a' szerentsétlen idők, mellyekben az újságírók a' nemzeteket és Fejedelmeket büntetlenül bántották, már meszsze a' háttunk megett volnának: pedig, mi rettentőbb megbántás a' világon, mint a' Spanyol Király' testvérének fiára egy olyan nyilatkoztatást, a' melly támadást gerjesztő Akta volna, és a' Királyra olly nyavalyát, a' melly őtet az országlásra alkalmatlanná tenné, réájok fogni? Mitsoda fundumentomon építette ez a' gyáva újságíró a' maga hazugságait? És mi módon határozhatták Uraim magokat az Urak arra, hogy az ő hazugságait a' magok leveleikbe bétegyék? Tsak ez a' különösség is megtartóztathatta volna az Urakat ettől, hogy

a' Német újságból vegyenek a' magok újságokba Spanyol tikkelyt, ha azt a' szomorú következtetést meg nem fontolták is, a' mit ez a' könnyen-gondolkozás okozhat. A' valóságos Frantziák siratták azt a' hitzegéssel és kegyetlenséggel folytatott hadakozást, mellyet az Urak' tyrannusa 6 esztendeig viselt Spanyol ország ellen; nem csak azért siratták ők ezt, hogy igazságtalan volt, hanem azért is kiváltképpen, hogy ez leg nagyobb gyűlölségre és mérgelődésre indította egymás ellen a' Spanyol és Frantzia nemzetet. El kell távoztatnunk mindent, a' mi ezt a' gyűlölséget tartósá teheti, a' milyen mindenek felett az a' Systema, mellyet az Urak nemzete-béli újság- és egyéb-írók már régtől fogva követnek. Minden hazug, minden megbántó hír által, a' melly Spanyol országot illeti, rossz szolgálatot tesznek az Urak önnön nemzeteknek. Reménlem, hogy ezen *Ellentmondó tudósításomat* jó indulattal kinyomtatták Uraságtok a' magok újságaikban. —

„*Labrador Gomez.*”

A' *Párisi Journál* felelete: — „Mi örömmel kiadjuk a' *Labrador* Ur ő Excellentiája ellentmondó tudósítását, mint-hogy a' mi czélzásunk nem egyéb, hanem csak hogy Olvasóinknak igazságot mondjunk. Azok a' tudósítások, mellyekre nézve ő Excellentziája panaszkodik, nem csak a' *Monachiumi* hanem a' *Londoni* levelekből is vétetődtek, a' mellyek közönségesen vétetvén, igen fontos tikkelyeket szoktak kiadni. Mi a' Követ Labrador Ur ő Excellentiája erőssítése után semmit nem kételkedhetünk azon, hogy Gen. *Mina* úr igen jó gondolkodású ember legyen, és

hogy ő a' Spanyol országlószéknek minden tselekedeteit helybehagyja; az Anglus újságokban kijövő tudósításoknak pontosságokért sem akarunk kezeséget vállalni. Ez a' tárgy azonközben, melyről most beszélünk, állott már nem csak minden Frantzia újságokban, hanem még a' *Monitörben* is Julius 24-dik napján. Csak arra veszünk szabadságot magunknak, hogy egy pontra nézve ne lehessünk egy értelemben a' Követ úr ő Exc.jával, t. i. hogy a' minden napi leveleknek, mellyeknek létek, mint a' Sybillaké, csak szempillantatokig tart, ily befolyások volna. A' mi újságleveleink csak az Európában keringő tudósításokat foglalják magokban, és nekünk sokkal jobb képzelődésünk van a' Spanyol nemzetről, hogy sem azt tennők-fel rólla, hogy ő azon tikkelyekhez alkalmaztattya magát, mellyeket rólla a' Frantzia levelek az Anglus vagy Német levelekből költsönöznek. Valamint Angliában éppen oly kevéssé a' kifejezőik Frantzia országban is az újságlevelek, annak, a' mit az Országlószék gondol, A' mi újságleveleink mindenkor nyilva lesznek az *Ellentmondó*, kiváltképpen pedig a' Követ Úrtól jövő, *Ellentmondó* tudósításoknak.“

~~~~~

Azzal a bizodalommal viseltetvén a' Spanyol Király a' Papsághoz, hogy valamiat mindenkor úgy ennekutánna is önként segéleni fogják bőséges adományaik által a' Státust, felszabadította az ő jószégeikat és tizedeiket (dézmaikat) minden adózások alól, mellyeket a' Kortesek vetettek volt réájok.

*Aug. 6-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 277 3/4 forintot Váltó-
tzedulában. — Egy Hollandus aranyért 12 f.tot és 47 kt.*

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 11.

A' Magyar Kurir 12-dik darabjához.

Frantzia Ország.

Julius' 23-dikán kiment Hertzeg *Berry Fohtainebleau* városába, hogy az ottlévő testörző Regementeknek a' Királytól nékiek ajándékozott zászlókat általadja. A' seregek már előre nagy készüléteket tettek volt ezen solennitásra. A' környéki térségen egy oltárt állítottak-fel, hogy azon a' *Meaux* városa béli Püspök a' zászlókat szentelje-meg. Az 52 Kompániák számára, melyekből a' sereg állott, ugyan annyi, a' tisztek' számára is külön 4 nagy asztalok voltak felkészítetve, a' melyek egy fél kerekseget formálván, ennek közepében a' Princz *Berry* számára egy sátor volt helyheztetve. A' zászlószentelés a' mustra és a' Király' hűségére való megesküvés Jul. 25-dikén ment véghez véghetetlen sokaságnak jelenlétében. A' Princz kísérői között voltak sok más Generálisokon kívül a' *Wagrami* és *Reggiói* Hertzegek. A' seregek a' katonai paradén is 's a' vendégség alatt is nagy buzgóságot mutattak; utoljára kérték a' Princzet, hogy énekelhessenek-el néhány ezen alkalmatosságra készült verseket. A' Princz sok Lajos' és Betsület-Legio' keresztjeit osztott ki ezen alkalmatossággal. Estve a' katonaság' tántzát is meg nézte; a' tisztek' számára a' kastélyban volt bál.

Azt jegyzik-meg ezen Princzről, hogy igen jól tud bánni a' Frantzia kaatonasággal. Nem régiben ismét a' testörző seregbéli Granadirosoknak egy tsopotját mustralván, a' katonák itt is *Éljen a' Császár!* kezdetek kialtozni, mellyet a' Princz hallván, oda ment szép tsendesen a' hoz-

zá közelebb álló katonához, és azt kérdezte tőlle, hogy miért kiáltja ő azt, hogy *Éljen a' Császár?* — Azért, így felelt a' katona, mert sokszor győzedelemre vezérelt ő beünketet. — A' Princz így szólott tsak hamarjában: *Ugyan nagy érdem is ilyen katonákkal győzedelmeskedni, mint ti vagytok!* — Nem kellett a' katonának több; egyszerre tele torokkal kezdte kiáltani 's a' többek is ő utánna: *Éljen a' Király! Éljen Princz Berry!*

Ez a' Princz *Berry* Jul. 31-dikén el-útazni szándékozott a' Rénus mellé, és az északi egyéb Frantzia Departtamentek 's várak megvisgálására 's az ott lévő katonáknak megmustrálására. Princz *Angoulem* ellemben a' déli Frantzia tartományokban útazik hasonló foglalatosságra nézve. Jul. 21-dikén *Bayonnéből Pau* városába érkezett. Ott a' *IV-dik Henrich* özszeomladott kastélyát felkereste, 's megígérte a' lakosoknak, hogy a' Királyt kérni fogja ezen nevezetes Király' lakhellyének helyállittatására.

Elegyes Dolgok.

Az *Ankonában* komandirozó Nápolyi Generális *Ambrosio* olyan rendelést vett Nápolybol a' maga Királyától, hogy a' *Sinigagliai* Püspököt Kardinális *Gabriélit*, minden Püspöki jövedelmeibe helyheztesse vissza.

A' Dantzkából haza felé útazó Nápolyi seregek *Triestnél* hajókra ülven *Ankonához* eveztek. Lehetetlen azt az örvendezést leírni, mellyet ezeknek odaérkezése okozott. A' tiszteket 200 személyek-

re terített asztaloknál vendéglették - meg a szabad mezőn. Egész nap tartott minden felé a vendégeskedés.

A' Frantzia tikkelyek között találjuk ezt a különös megjegyzést is: A' Parisi tsillagvizsgálók a' folyó 1814-ben Septem-bernek 31 napokat adtak a' magok *Connaissance des temps* nevű könyvek szerént. Minthogy pedig az egyéb Európai kalendáriomok még eddig csak 30 napos Septembereket esmernek, 's minthogy a' Párisi kalendáriomok szerént a' Bétsi Congressus Sept. 31-dikén kezdődik - el, 's továbbá, minthogy ha Párisban valamelly gyermek Sept. 31-dikén fog születetni, ennek születése napja a' több Európai kalendáriomokban fel nem taltatik: ehez képest minden kronikai, politikai, és nemzetségi tekintetben szükséges leszen erre a' külömb-ségre figyelmezní.

~~~~~

Monachium, Jul. 27-dikén: — Princez *Eugénus* az Olasz országi Vice-Király, feleségestül egygyütt itt lakik a' *Wilhelm* K. Princez' kastélyában. Mind ketten, és egész háznépekkal egygyütt vastag gyász ruhában jáznak a' Princez' édes anyja *Josefina* Császárné halálára nézve, csak nagy udvari-mulatságok' alkalmatosságával tesszik - le a' gyász ruhát; a' Princez ilyenkor Frantzia Generálisnak formaruhájában szokott megjelenni. Mikor ide jött ez a' Princez, 300 lovai és nagy számú szekerei voltak: de már nagyobb részt elkotyavetyéltette, csak 50 darab lovat tartott-meg a' maga számára. Tselédjeit is elbotsátotta egy részt, 's vissza küldötte őket Olasz országba. Gróf *Tascher*, a' Frankofurtumi volt Kormányozó is a' Princznél tartózkodik.

Megértvén a' *Monachiumi* Udvar, hogy ez úttal sem az Orosz Császár sem a' Császárné meg nem jelennek ott, minden mulatsághoz és solennitásokhoz való készü-

leteket félbe szakasztatott, 's a' Királyi Familia elment *Baden-Badenbe*, szokott ferdőre.

Páris. — Marschal *Davoust* kihirdette, hogy a' maga mentségeit, melyet a' Királynak már eleibe terjesztett, a' közönség' eleibe fogja botsátani.

Generális *Vandamme*, az Orosz hadi fogságból haza felé folytatván útját, *Riga* városában nem úgy bántak véle, mint maga szerette volna, melyre nézve azt forgatván elméjében, hogy még Német országban több és nagyobb kedvetlenségek érhetik, hogy ezeket elkerülhesse, *Rigából* hajón indult tovább Frantzia ország felé.

A' *Napoleon* napja, az ő megkoronáztatása, 's az *Austerlitz*i tsata meginne-peltetését megtiltotta 18-dik Lajos Király. Az úgy nevezett Császári Cathechismus megtiltatott.

Azok a' Frantzia kivándorlott tisztek, kik abból a' seregből megmaradtak, a' mellyek 1795-ben a' Gen. *Sombreuil* és *Puysaye* vezérlések alatt *Quiberonhoz* kiszárván ott Gen. *Hoche* által egészen semmivé tétetett volt, Jul. 21-dikén 18-dik Lajos Királynál voltak audientzián, a' ki őket igen kegyesen fogadta, és sajnálotta hogy oly kevesen vannak.

Vásári Híradás.

N. Méltóságú Cságrábi és Szitnyai Gróf *Koháry Ferentz* ő Excellentiájának T. N. Gömör vármegyébe helyezettett *Rima-Szétsi* uradalma' ugyan csak *Rima-Széts* nevezetű mező városának négy országos vásárai iránt azon új rendelést tette, hogy szokott vásárjai ennekutánna (a' jövő 1815-dik esztendőnek kezdetével) azon hétnek, melyben esni fognak, elején, az az, hétfűn a' barom, kedden pedig a' kirakó vásár tartassanak; hogyha pedig a' vásár' napja ünnepre esne, akkor a' vásárok az utánna következő két napokon fognak tartatni.